



Afgjort den 1. november 2012

1

Udenrigsministeriet. København, den 1. oktober 2012.

- a. Udenrigsministeriet anmoder hermed om Finansudvalgets tilslutning til, at der i finansåret 2012 afgives tilsagn på 205,0 mio. kr. i støtte til et program for vedvarende energi til landområder i Nepal.

Udgiften vil blive afholdt af den på finansloven for 2012 opførte bevilling på 1.057,0 mio. kr. til § 06.32.02. Udviklingslande i Asien og Latinamerika.

Udenrigsministeriet anmoder samtidig om Finansudvalgets tilslutning til at overføre 100,0 mio. kr. fra den opførte bevilling på § 06.32.01. Udviklingslande i Afrika og 105,0 mio. kr. fra den opførte bevilling på § 06.37.04. Bistand gennem den Europæiske Union til § 06.32.02. Udviklingslande i Asien og Latinamerika med henblik på at finansiere energiprogrammet i Nepal i 2012.

- b. *Baggrund*

Nepals BNI pr. indbygger er for 2011 beregnet til 540 USD. Realvæksten i BNP udgjorde 3,5 pct. i 2011, og den gennemsnitlige årlige realvækst var 1,9 pct. for perioden 1990-2010. Indbyggertallet skønnedes i 2011 at være 30 mio., og den årlige befolkningstilvækst for perioden 1990-2009 var i gennemsnit 2,3 pct. Den langfristede offentlige udlandsgæld opgjordes i 2010 til ca. USD 3,5 mia., svarede til 22,5 pct. af BNP. Nepal er af FN klassificeret som tilhørende gruppen af mindst udviklede lande. Mangel på adgang til energi er en af de væsentligste hindringer for social og økonomisk udvikling i Nepal, samtidig med at der er et stort uudnyttet potentiale for særligt vandkraft.

Projektbeskrivelse

Programmets overordnede formål er at skabe bæredygtig udvikling for landbefolkningen i Nepal gennem støtte til forskellige vedvarende energiteknologier. Målet er at nå ud til omkring 1,4 millioner husholdninger, med særligt fokus på kvinder og de fattigste befolkningsgrupper. Projektet indebærer bl.a., at 150.000 husholdninger skal kobles på lokale el-net fra små vandkraftværker, 600.000 husholdninger skal have installeret solcelleanlæg, 130.000 husholdninger skal have installeret biogas-anlæg, og 475.000 husholdninger skal have energieffektive komfurer. Træning i vedligeholdelse og reparation af de installerede teknologier er en integreret del af programmet. Som noget nyt vil adgang til vedvarende energi blive kombineret med produktionsmæssig brug af energien gennem støtte til små virksomheder med en forventning om at skabe beskæftigelse til 19.000 personer.

Programmet, som bygger på tidligere danske resultater i sektoren, vil samle udviklingspartnerne (Norge, DFID, Verdensbanken, Den Asiatiske Udviklingsbank, UNDP og andre donorer) i ét nationalt program med et forventet budget på 1 mia. kr. med Danmark som ledende donor. Nepals regering bidrager med omkring 40 pct. af budgettet. Programmet er struktureret med to nationale partnere, det Nationale Center for Vedvarende Energi (AEPC), der er en semi-autonom statslig institution, som Danmark har samarbejdet med i over 10 år, samt en uafhængig Investeringsfond for vedvarende energi, der skal etableres gennem programmet. Der er følgende tre komponenter:

Komponent 1: Investeringsfonden (65 mio. kr.). Målet er at etablere en investeringsfond med ansvar for effektivt at bidrage med finansiering til den vedvarende energisektor i tæt samarbejde med AEPC. Fondens aktiviteter vil bestå i at 1) udstede tilskud på basis af nye statslige retningslinjer, der i højere grad målrettes fjerntliggende egne, fattige husholdninger og kvinder; 2) udstede lån til private banker/kreditinstitutioner, for at de derefter låner penge ud til husholdninger og lokalsamfund, der ønsker at installere vedvarende energiteknologier. Lånevinduet er en vigtig del af donorerens og regeringens exit-strategi, da tilskudsordninger ikke er bæredygtigt på lang sigt.

Komponent 2: Teknisk Støtte (97 mio. kr.). Målet er at fremme adgang til vedvarende energi via forskellige teknologier til husholdninger, virksomheder og lokalsamfund. Midlerne går til AEPC og skal benyttes til at styrke AEPC samt de decentrale strukturers kapacitet til at udbrede vedvarende energi ved at 1) yde teknisk bistand til udvikling, gennemførelse og kvalitetssikring af et stort antal individuelle vedvarende energiløsninger, der enten modtager finansiel støtte fra investeringsfonden eller finansieres fuldt ud af forbrugerne, og 2) gennem en række nationale rådgivere og en international teknisk rådgiver yde støtte til styrkelse af de institutionelle strukturer for AEPC, de regionale centre, der drives af civilsamfundsorganisationer, og lokale miljøforvaltninger. Der er fokus på bl.a. at styrke institutionerne i at blive bedre til at nå ud til marginaliserede grupper og kvinder.

Komponent 3: Produktiv Energiforbrug (25 mio. kr.). Målet er at bidrage til at øge det indkomstgenererende og beskæftigelsesmæssige potentiale for mindre virksomheder og personer i landområder, der har fået adgang til elektricitet gennem programmet. Erfaringerne viser, at elektrificering i landområderne ikke automatisk stimulerer lokal økonomisk udvikling. Udgangspunktet er den enkelte lille virksomhed og dets økonomiske vækstpotentiale. Målet er at 1) øge eksisterende mindre virksomheders kapacitet, 2) etablere nye og innovative mindre virksomheder med særligt fokus på at integrere kvinder og marginaliserede befolkningsgrupper, og 3) sikre at støtte til forretningsudvikling er tilgængelig for mindre virksomheder. AEPC er ansvarlig for gennemførelsen af denne komponent, hvor de regionale centre også benyttes til at udrulle virksomhedsstøtten, men hvor der også gøres brug af udlicitering.

Budget

Det samlede budget andrager 205,0 mio. kr. fordelt på følgende poster:

Komponent 1, Investeringsfonden	65 mio. kr.
Komponent 2, Teknisk støtte	97 mio. kr.
Komponent 3, Produktiv energi	25 mio. kr.
AEPC programadministration	5 mio. kr.
En langtidrådgiver	5 mio. kr.
Reviews og revision	8 mio. kr.
I alt	205 mio. kr.

Tilsagnet vil blive afholdt med 205,0 mio. kr. under § 06.32.02.12. Nepal i 2012.

Tilsagnet forventes udbetalt i årene 2012-2017.

Da der er tale om en aktivitet, som ikke er forudset under § 06.32.02.12. Nepal på finansloven for 2012, overføres der hhv. 100,0 mio. kr. fra den opførte bevilling på § 06.32.01. Udviklingslande i Afrika og 105,0 mio. kr. fra den opførte bevilling på § 06.37.04. Bistand gennem Den Europæiske Union til § 06.32.02.12. Nepal.

Udgifterne til bevillingen finansieres således:

§ 06.37.04.10.	Den Europæiske Udviklingsfond (EUF)		
	41.	Overførselsudgifter til EU og øvrige udland	-105,0 mio. kr.
§ 06.32.01.	Udviklingslande i Afrika		-100,0 mio. kr.
§ 06.32.02.12.	Nepal		
	41.	Overførselsudgifter til EU og øvrige udland	205,0 mio. kr.

Den konkrete finansiering på standardkontoniveau under § 06.32.01. Udviklingslande i Afrika vil blive fastlagt i forbindelse med lov om tillægsbevilling for finansåret 2012.

Væsentlige risikoelementer

Erfaringerne viser, at de nepalesiske myndigheders evne til at gennemføre egne planer er begrænset. Den manglende kapacitet udgør en risiko i forhold til en langsom etableringsproces af investeringsfonden og den nepalesiske regerings løfte om at bidrage med et større beløb til tilskudsordningerne. Manglende forfatning og parlament kan desuden forsinke godkendelse af investeringsfonden og relevante politikker på området. Der er betydelig risiko for korruption i det generelle offentlige finansielle styringssystem, i de forskellige offentlige instanser såvel som i relationerne til den private sektor. Risiko for korruption kan blive forværret af øget politisk ustabilitet og manglende demokratisk udvikling og deraf svækkede kontrolmekanismer. Markedsforvrængninger er også en risiko ved tilskudsordninger, da det kan medføre for høje markedspriser på vedvarende energiteknologier. Danmark vil med særlige forvaltningsrevisioner og teknisk assistance fra internationale og nationale rådgivere tilstræbe at minimere risikoen for korruption samt manglende gennemførelse af programelementer og via prisundersøgelser forsøge at modvirke markedsforvrængninger. Særligt oprettelsen af en uafhængig kvalitetssikringsenhed for programmet med en international rådgiver er en vigtig del af den finansielle styring og interne revision.

- c. Sagen forelægges Finansudvalget, da der er tale om en aktivitet, som er fremrykket fra 2013 til 2012 og er dermed ikke opført på finansloven for 2012.
- d. Forslaget er tiltrådt af Styrelsen for Internationalt Udviklingssamarbejde.
- e. Under henvisning til ovenstående anmoder Udenrigsministeriet om Finansudvalgets tilslutning til, at der i finansåret 2012 afgives tilsagn på 205,0 mio. kr. i støtte til et program for vedvarende energi til landområder i Nepal.

Udgiften vil blive afholdt af den på finansloven for 2012 opførte bevilling på 1.057,0 mio. kr. til § 06.32.02. Udviklingslande i Asien og Latinamerika.

Udenrigsministeriet anmoder samtidig om Finansudvalgets tilslutning til at overføre 100,0 mio. kr. fra den opførte bevilling på § 06.32.01. Udviklingslande i Afrika og 105,0 mio. kr. fra den opførte bevilling på § 06.37.04. Bistand gennem Den Europæiske Union til § 06.32.02. Udviklingslande i Asien og Latinamerika med henblik på at finansiere energiprogrammet i Nepal i 2012.

§ 06.32.01.	Udviklingslande i Afrika	-100,0 mio. kr.
§ 06.32.04.	Bistand gennem den Europæiske Union	-105,0 mio. kr.
§ 06.32.02.	Udviklingslande i Asien og Latinamerika	205,0 mio. kr.

f. Finansministeriets tilslutning foreligger.

København, den 1. oktober 2012

CHRISTIAN FRIIS BACH

Til Finansudvalget.

Tiltrådt af et flertal i Finansudvalget den 01-11-2012 (udvalget med undtagelse af Venstres og Dansk Folkepartis medlemmer, der stemte imod aktstykket)